

Når fremtiden tegner sig i et kønspektiv

Mette Lykke Nielsen, ph.d.
mln@dpu.dk

Køn og uddannelsesvalg

- **Flere drenge end piger med grundskole som højst fuldførte uddannelse** (i 2009: 37.2% af alle drenge mellem 20-24 år mod 27.2% af alle piger mellem 20-24 år, Danmarks Statistik)
- **Flere piger end drenge fuldfører en gymnasial uddannelse** (i 2009: var 43.6 % af alle dem der fuldførte en gymnasial uddannelse drenge, 56.4% var piger, Danmarks Statistik)
- **Mænd dominerer ingeniørfagene, fag inden for byggeri og produktion samt fag inden for naturvidenskab, matematik og IT.**
- **Kvinder dominerer uddannelser inden for humaniora, pædagogik samt social og sundhed.**

'Kønsmærkede' fag/uddannelser

- Specifikke uddannelser/fag er i vid udstrækning knyttet til bestemte køn og bliver dermed 'mærket' med et bestemt køn.
- 'Kønsmærke' bruges for at fremhæve at sammenhænge mellem fag og køn er historisk og kulturelt betinget.

Anders: ”Altså, en gang hvor jeg arbejdede på et bilværksted her oppe, der tænkte jeg på, at jeg egentlig gerne ville være mekaniker. Men så spurgte ham i værkstedet, hvad jeg ville være. Så sagde jeg mekaniker. Så spurgte han hvorfor jeg havde lyst til at gå og rode i andre folks gamle biler hele tiden. Siden har jeg hellere ville være smed.

Int.: Så kom du i tanke om at du hellere ville være smed?

Anders: Ja, for jeg har fået nyt arbejde på et maskinværksted, hvor der er smede og sådan noget.

Int.: Ok, så du snakker med smedene deroppe og ser hvad de laver?

Anders: Ja, ja og jeg laver også en masse selv.”

”Jeg synes ikke det er vigtigt (*med udd. red.*). Min far han tjener 30.000 om måneden og han har ingen uddannelse. Han er kommet for sent en gang i 28 år. Det er edder og mandeme flot (*siges med stolthed i stemmen*).

Man kan også tage ud og sejle, eller tage ud på en boreplatform og tjene masser af penge uden en uddannelse. Hvis du skal ud og sejle skal du bare lige have et par kurser. Min mor hun er uddannet som social og sundhedshjælper og hun tjener ikke en skid”. (Max 17år)

Int.: Det der med, hvad man skal bagefter 9. kl.?
Er det noget I tænker sådan meget eller lidt
over?

Karina: Meget

Jessica: Det synes jeg, meget. (*pigerne sukker*)

Lars: Ikke meget

Int.: Alt for meget? (*henvendt til Jessica*) Bliver du
helt træt?

Jessica: Ja.

Int.: Kan du prøve at fortælle mig, når du så
tænker over det, hvad sker der så?

Jessica: Jeg finder de ting jeg ikke vil være.
Kontordame.

Pointer

- Køn og klasse spiller sammen i relation til unges uddannelsesvalg.
- Nedbrydning af kønsopdeling på uddannelsesområdet handler om at bryde med forestillinger om sammenhæng mellem køn og kvalifikationer (Altså at piger/drenge egner sig til særlige uddannelser, fordi de er piger eller drenge).
- Mål: At ruste folkeskolen til at give både piger og drenge uddannelsesmæssige succesoplevelser.
- Drenge uden lyst til uddannelse, men med stor lyst til lønarbejde dominerer 'restgruppen'.
- Nedbryde kønsstereotype forventninger om at drenge pr. definition er sådan nogle der ikke kan sidde stille - mens piger kan.